รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยทุนอุดหนุนวิจัย มก. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

โครงการวิจัยรหัส ว-ท(ด)4.57

กระบวนการหาสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มรีไฟน์โดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาของแข็งเพื่อให้เกิดกระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(Process Optimization for Biodiesel Production from Refined Palm Oil Using Solid Catalyst for Environmental Freindly Process)

(วิทยา ปั้นสุวรรณ(1) วราคม สุวรรณธัย(1) รยากร นกแก้ว(2))

(Vittaya Punsuvon(1)Warakom Suwanthai(1)Rayakorn Nokkaew(2))

บทคัดย่อ

ปูนสุก (Quick lime) ถูกนำมาเผาที่อุณหภูมิสูงเพื่อผลิตแคลเซียมออกไซด์ (CaO) และ แคลเซียมออกไซด์จะถูกใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาของแข็งสำหรับปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอริฟิเคชันระหว่างน้ำมันปาล์มรีไฟน์กับเมทานอล คุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของตัวเร่งปฏิกิริยาจะถูกตรวจสอบคุณสมบัติโดยเครื่องมือเอ็กซ์เรย์ดิฟแฟรคชัน (XRD), เครื่องสแกนนิ่งอิเล็กตรอนไมโครสโคปี (SEM), เครื่องบรูนัวร์ เอ็มเมทท์ เทลเลอร์ (BET) และ แฮมเมทอินดิเคเตอร์ ซึ่งผลจากการตรวจสอบคุณสมบัติพบว่า แคลเซียมออกไซด์สามารถเตรียมได้สำเร็จเป็นอย่างดีจากปูนสุก ในการหาประสิทธิภาพของตัวเร่งแคลเซียมออกไซด์สำหรับปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอริฟิเคชัน วิธีการพื้นผิวตอบสนอง (RSM) ได้ถูกนำมาใช้ในการทดลองประสิทธิภาพ โดยการออกแบบการทดลองแบบ central composite design ซึ่งมีตัวแปรสามตัวแปรและแต่ละตัวแปรจะมีห้าระดับการทดลอง เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อ เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงเป็น แฟตตี แอซิด เมทิล เอสเทอร์ (FAME) ที่วิเคราะห์ด้วยเครื่องโปรตรอน แมกเนติก เรโซแนนซ์ ($_1$H-NMR) สเปกโตรมิเตอร์ ผลจาการทดลองพบว่า สมการกำลังสอง (Quadratic equation) ที่ได้จากวิธีการพื้นผิวตอบสนอง สามารถใช้ทำนายผล %FAME ที่ได้จากการทดลองได้ถูกต้อง แม่นยำและมีเหตุผล รวมทั้งสามารถหาสภาวะที่เหมาะสมในการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอริฟิเคชัน คือ สภาวะที่ใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา 6.32 % โดยน้ำหนัก, อัตราส่วนโดยโมลระหว่างเมทานอลต่อน้ำมันเท่ากับ 14.12:1, ระยะเวลานาน 214 นาที ซึ่งภายใต้สภาวะนี้น้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้สามารถผ่านมาตรฐานของน้ำมันไบโอดีเซล ที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: ปูนสุก, ทรานส์เอสเทอริฟิเคชัน, วิธีการพื้นผิวตอบสนอง, น้ำมันปาล์มรีไฟน์, ไบโอดีเซล

ตัวอย่าง 2 **รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์**

โครงการวิจัยทุนอุดหนุนวิจัย มก. ปีงบประมาณ .....พ.ศ.2557.....

โครงการวิจัยหลัก ว.พลต4.57

(กระบวนการหาสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มรีไฟน์โดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาของแข็งเพื่อให้เกิดกระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม)

(Process Optimization for Biodiesel Production from Refined Palm Oil Using Solid Catalyst for Environmental Friendly Process)

(วิทยา ปิ่นสุวรรณ[1], วรลดน สุวรรณมณี[1], สถาธร มหณีย์[2])

(Witthaya Pinsuwan[1], Worasom Suwannamanee[1], Sathorn Mahanee[2])

บทคัดย่อ

ปูนอุก (Quick lime) ถูกนำมาเผาที่อุณหภูมิสูงเพื่อผลิตแคลเซียมออกไซด์ (CaO) และ แคลเซียมออกไซด์จะถูกใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาของแข็งสำหรับปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอริฟิเคชันระหว่างน้ำมันปาล์มรีไฟน์กับเมทานอล คุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของตัวเร่งปฏิกิริยาจะถูกตรวจสอบคุณสมบัติโดยเครื่องมือเอกซ์เรย์ดิฟแฟรคชัน (XRD), เครื่องสแกนนิ่งอิเล็กตรอนไมโครสโคปี (SEM), เครื่องบรูนัวร์ เอ็มเมทท์ เทลเลอร์ (BET) และ แมสแมทอินดิเคเตอร์ ซึ่งผลจากการตรวจสอบคุณสมบัติพบว่า แคลเซียมออกไซด์สามารถเตรียมได้สำเร็จเป็นอย่างดีจากปูนอุก ในการหาประสิทธิภาพของตัวเร่งแคลเซียมออกไซด์สำหรับปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอริฟิเคชัน วิธีการพื้นผิวตอบสนอง (RSM) ได้ถูกนำมาใช้ในการทดลองประสิทธิภาพ โดยการออกแบบการทดลองแบบ central composite design ซึ่งมีตัวแปรสามตัวแปรและแต่ละตัวแปรจะมีห้าระดับการทดลอง เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต่างๆที่มีผลต่อ เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงเป็น แฟตตี้ แอซิด เมทิล เอสเทอร์ (FAME) ที่วิเคราะห์ด้วยเครื่องโปรตอน แมกเนติก เรโซแนนซ์ (^{1}H-NMR) สเปกโตรมิเตอร์ ผลจากการทดลองพบว่า สมการกำลังสอง (Quadratic equation) ที่ได้จากวิธีการพื้นผิวตอบสนอง สามารถใช้ทำนายผล %FAME ที่ได้จากการทดลองได้ถูกต้อง แม่นยำและมีเหตุผล รวมทั้งสามารถหาสภาวะที่เหมาะสมในการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอริฟิเคชันคือ สภาวะที่ใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา 6.32 % โดยน้ำหนัก, อัตราส่วนโดยโมลระหว่างเมทานอลต่อน้ำมันเท่ากับ 14.12:1, ระยะเวลานาน 214 นาที ซึ่งภายใต้สภาวะนี้น้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้สามารถผ่านมาตรฐานของน้ำมันไบโอดีเซลที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: ปูนอุก, ทรานส์เอสเทอริฟิเคชัน, วิธีการพื้นผิวตอบสนอง, น้ำมันปาล์มรีไฟน์, ไบโอดีเซล

---

[1](ภาษาไทย) ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

(ภาษาอังกฤษ) Department of Chemistry, Faculty of Science, Kasetsart University, Bangkok 10900

[2](ภาษาไทย) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปาล์มน้ำมัน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

(ภาษาอังกฤษ) Center of Excellence on Palm, Kasetsart University, Bangkok 10900